

ЗАКОН за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2024 г.

Обн., ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 1.01.2024 г.

Чл. 1. (1) Приема консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване по приходите и трансферите на обща сума 24 343 492,0 хил. лв., както следва:

ПОКАЗАТЕЛИ	Сума (хил. лв.)
I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	24 343 492,0
1. Осигурителни приходи	12 730 545,8
1.1. Осигурителни вноски	12 730 545,8
2. Неданъчни приходи	154 741,4
2.1. Приходи и доходи от собственост	7 982,0
2.2. Глоби, санкции и наказателни лихви	30 529,4
2.3. Други приходи	116 230,0
3. Внесени ДДС и други данъци върху продажбите	-1 377,0
4. Получени трансфери от централния бюджет за държавното обществено осигуряване	423 401,0
5. Получени допълнителни трансфери от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства	11 036 180,8

(2) Приема консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване по разходите и трансферите на обща сума 24 343 492,0 хил. лв., както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	24 343 492,0
1. Разходи	24 336 092,0
1.1. Пенсии	21 606 997,7
1.1.1. Пенсии за сметка на държавното обществено осигуряване	21 181 646,8
1.1.2. Пенсии за сметка на държавния бюджет	422 350,9
1.1.3. Капиталов трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ	3 000,0
1.2. Социални помощи и обезщетения	2 545 951,3
1.3. Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта	182 920,4
1.3.1. Разходи за персонал	122 750,1
1.3.2. Издръжка	55 118,4
1.3.3. Платени данъци, такси и административни санкции	600,0
1.3.4. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	172,8
1.3.5. Капиталови разходи	4 279,1
1.4. Отбрана и сигурност	222,6
2. Предоставени трансфери	7 400,0
2.1. На Министерството на здравеопазването, съгласно чл. 11, ал. 1, т. 2, буква "в", чл. 12, ал. 1, т. 4 и чл. 13, ал. 1, т. 3 от	3 150,0

Кодекса за социално осигуряване	
2.2. На Министерството на труда и социалната политика за фонд "Условия на труд"	4 000,0
2.2.1. Мероприятия за предотвратяване на трудовите злополуки и професионалните болести, съгласно чл. 24, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване	3 000,0
2.2.2. За диагностика на професионалните болести, съгласно чл. 24, т. 4 от Кодекса за социално осигуряване	1 000,0
2.3. На Министерството на транспорта и съобщенията, съгласно чл. 92, ал. 4 от НПОС	250,0

(3) Приема дефицит (излишък) на държавното обществено осигуряване, както следва:

ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	-
---------------------------------	----------

Чл. 2. (1) Приема бюджета на фонд "Пенсии" по приходите и трансферите на обща сума 8 605 167,3 хил. лв., както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	8 605 167,3
1. Осигурителни приходи	8 568 517,2
1.1. Осигурителни вноски	8 568 517,2
2.3. Други приходи	36 000,0
4. Получени трансфери от централния бюджет за държавното обществено осигуряване	650,1

(2) Приема бюджета на фонд "Пенсии" по разходите и трансферите на обща сума 19 487 641,3 хил. лв., както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	19 487 641,3
1. Разходи	19 487 641,3
1.1. Пенсии	19 486 857,0
1.1.1. Пенсии за сметка на държавното обществено осигуряване	19 483 857,0
1.1.3. Капиталов трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ	3 000,0
1.2. Социални помощи и обезщетения	784,3

(3) Приема дефицит (излишък) по бюджета на фонд "Пенсии", както следва:

ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	-10 882 474,0
---------------------------------	----------------------

Чл. 3. (1) Приема бюджета на фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" по приходите и трансферите на обща сума 1 358 961,6 хил. лв., както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	1 358 961,6
--	--------------------

1. Осигурителни приходи	1 358 961,6
1.1. Осигурителни вноски	1 358 961,6

(2) Приема бюджета на фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" по разходите и трансферите на обща сума 1 622 718,3 хил. лв., както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	1 622 718,3
1. Разходи	1 622 718,3
1.1. Пенсии	1 622 715,9
1.1.1. Пенсии за сметка на държавното обществено осигуряване	1 622 715,9
1.2. Социални помощи и обезщетения	2,4

(3) Приема дефицит (излишък) по бюджета на фонд "Пенсии за лицата по чл. 69", както следва:

ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	-263 756,7
---------------------------------	-------------------

Чл. 4. (1) Приема бюджета на фонд "Пенсии, несвързани с трудова дейност" по приходите и трансферите на обща сума 422 350,9 хил. лв., както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	422 350,9
4. Получени трансфери от централния бюджет за държавното обществено осигуряване	422 350,9

(2) Приема разходи и трансфери (субсидии, вноски) между държавния бюджет и бюджета на фонд "Пенсии, несвързани с трудова дейност" на обща сума 422 376,6 хил. лв., както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	422 376,6
1. Разходи	422 376,6
1.1. Пенсии	422 350,9
1.1.2. Пенсии за сметка на държавния бюджет	422 350,9
1.2. Социални помощи и обезщетения	25,7

(3) Приема дефицит (излишък) по бюджета на фонд "Пенсии, несвързани с трудова дейност", както следва:

ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	-25,7
---------------------------------	--------------

Чл. 5. (1) Приема бюджета на фонд "Трудова злополука и професионална болест" по приходите и трансферите на обща сума 354 768,8 хил. лв., както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	354 768,8
1. Осигурителни приходи	354 768,8

1.1. Осигурителни вноски	354 768,8
---------------------------------	------------------

(2) Приема бюджета на фонд "Трудова злополука и професионална болест" по разходите и трансферите на обща сума 97 389,0 хил. лв., както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	97 389,0
1. Разходи	93 039,0
1.1. Пенсии	75 073,9
1.1.1. Пенсии за сметка на държавното обществено осигуряване	75 073,9
1.2. Социални помощи и обезщетения	17 965,1
2. Предоставени трансфери	4 350,0
2.1. На Министерството на здравеопазването, съгласно чл. 24, т. 5 от Кодекса за социално осигуряване	350,0
2.2. На Министерството на труда и социалната политика за фонд "Условия на труд"	4 000,0
2.2.1. Мероприятия за предотвратяване на трудовите злополуки и професионалните болести, съгласно чл. 24, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване	3 000,0
2.2.2. За диагностика на професионалните болести, съгласно чл. 24, т. 4 от Кодекса за социално осигуряване	1 000,0

(3) Приема дефицит (излишък) по бюджета на фонд "Трудова злополука и професионална болест", както следва:

ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	257 379,8
---------------------------------	------------------

Чл. 6. (1) Приема бюджета на фонд "Общо заболяване и майчинство" по приходите и трансферите на обща сума 1 921 692,2 хил. лв., както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	1 921 692,2
1. Осигурителни приходи	1 921 692,2
1.1. Осигурителни вноски	1 921 692,2

(2) Приема бюджета на фонд "Общо заболяване и майчинство" по разходите и трансферите на обща сума 2 026 596,6 хил. лв., както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	2 026 596,6
1. Разходи	2 023 796,6
1.2. Социални помощи и обезщетения	2 023 796,6
2. Предоставени трансфери	2 800,0
2.1. На Министерството на здравеопазването, съгласно чл. 26, т. 4 от Кодекса за социално осигуряване	2 800,0

(3) Приема дефицит (излишък) по бюджета на фонд "Общо заболяване и майчинство", както следва:

ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	-104 904,4
--------------------------	------------

Чл. 7. (1) Приема бюджета на фонд "Безработица" по приходите и трансферите на обща сума 527 006,0 хил. лв., както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	527 006,0
1. Осигурителни приходи	526 606,0
1.1. Осигурителни вноски	526 606,0
4. Получени трансфери от централния бюджет за държавното обществено осигуряване	400,0

(2) Приема бюджета на фонд "Безработица" по разходите и трансферите на обща сума 503 377,2 хил. лв., както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	503 377,2
1. Разходи	503 377,2
1.2. Социални помощи и обезщетения	503 377,2

(3) Приема дефицит (излишък) по бюджета на фонд "Безработица", както следва:

ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	23 628,8
--------------------------	----------

Чл. 8. (1) Приема бюджета на Националния осигурителен институт по приходите и трансферите на обща сума 11 153 545,2 хил. лв., както следва:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	11 153 545,2
2. Неданъчни приходи	118 741,4
2.1. Приходи и доходи от собственост	7 982,0
2.2. Глоби, санкции и наказателни лихви	30 529,4
2.3. Други приходи	80 230,0
3. Внесени ДДС и други данъци върху продажбите	-1 377,0
5. Получени допълнителни трансфери от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства	11 036 180,8

(2) Приема бюджета на Националния осигурителен институт по разходите и трансферите на обща сума 183 393,0 хил. лв., както следва:

I. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	183 393,0
1. Разходи	183 143,0
1.3. Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта	182 920,4

1.3.1. Разходи за персонал	122 750,1
1.3.2. Издръжка	55 118,4
1.3.3. Платени данъци, такси и административни санкции	600,0
1.3.4. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	172,8
1.3.5. Капиталови разходи	4 279,1
1.4. Отбрана и сигурност	222,6
2. Предоставени трансфери	250,0
2.3. На Министерството на транспорта и съобщенията, съгласно чл. 92, ал. 4 от НПОС	250,0

(3) Приема дефицит (излишък) по бюджета на Националния осигурителен институт, както следва:

ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	10 970 152,2
---------------------------------	---------------------

Чл. 9. Определят се следните размери на месечния осигурителен доход за 2024 г.:

1. минимален месечен размер на осигурителния доход през календарната година по основни икономически дейности и квалификационни групи професии съгласно приложение 1;
2. минимален месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица – 933 лв.;
3. максимален месечен размер на осигурителния доход – 3750 лв.

Чл. 10. Определя се минимален размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване за 2024 г.:

1. от 1 януари до 30 юни – 523,04 лв.;
2. от 1 юли до 31 декември – 580,57 лв.

Чл. 11. Определят се дневни размери на обезщетението за безработица за 2024 г.:

1. дневен минимален размер на обезщетението за безработица – 18 лв.;
2. дневен максимален размер на обезщетението за безработица – 107,14 лв.

Чл. 12. Определя се размер на паричното обезщетение за отглеждане на дете до 2-годишна възраст по чл. 53 от Кодекса за социално осигуряване и за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя) по чл. 53ж от същия кодекс за 2024 г. – 780 лв.

Чл. 13. Определя се размер на еднократната помощ по чл. 13г от Кодекса за социално осигуряване при смърт на осигурено лице за 2024 г. – 540 лв.

Чл. 14. Определя се размерът на осигурителната вноска за фонд "Трудова злополука и професионална болест" по групи основни икономически дейности за 2024 г. съгласно приложение 2.

Чл. 15. (1) За 2024 г. не се внасят вноски за фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите".

(2) Определя се максимален размер на гарантираните вземания по чл. 22, ал. 2 от Закона за

гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя за 2024 г. – 2332,50 лв.

(3) Определят се за приход в бюджета на Националния осигурителен институт 90 000 лв. от приходите на фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите" – за дейностите по чл. 13 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя.

(4) Приема бюджета на фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите" за 2024 г. съгласно приложение 3.

Чл. 16. Приема бюджета на Учителския пенсионен фонд за 2024 г. съгласно приложение 4.

Чл. 17. Приема консолидиран бюджет на всички администрирани от Националния осигурителен институт социалноосигурителни фондове за 2024 г. съгласно приложение 5.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Надзорният съвет по предложение на управителя на Националния осигурителен институт (НОИ) одобрява необходимите промени по отделни параграфи на разходите, без да се превишава общият им размер, одобрен с този закон, като това не се отнася за сумите за сметка на държавния бюджет, както и за разходи, извършвани от НОИ по силата на други нормативни актове и проекти извън Кодекса за социално осигуряване, които се финансират с трансфери, непредвидени в този закон, и които не водят до влошаване на баланса на държавното обществено осигуряване. Тези разходи се отчитат в бюджета на НОИ и с тях могат да бъдат превишени разходите по бюджета на НОИ.

(2) Паричните помощи за профилактика и рехабилитация, превеждани на бюджетните организации от бюджета на държавното обществено осигуряване, се отчитат като трансфери.

§ 2. За 2024 г. не се отчислява общ резерв на фондовете по чл. 18 от Кодекса за социално осигуряване.

§ 3. (1) Утвърдените разходи за персонал се извършват до определения размер.

(2) При намаляване числеността на персонала, извън случаите на извеждане на дейности от бюджетно на друго финансиране и случаите на намаляване на персонала вследствие на преминаване на функции и персонал към друга бюджетна организация, икономии от разходите за персонал може да се използват за увеличение на индивидуалните основни месечни заплати съобразно оценката на изпълнението при условията и по реда на наредбата по чл. 67, ал. 3 от Закона за държавния служител и чл. 107а, ал. 10 от Кодекса на труда, включително извън сроковете, определени в нея.

(3) Икономията на разходите за персонал може да се използва текущо или с натрупване за изплащането на допълнителни възнаграждения за постигнати резултати и дължимите за тях осигурителни вноски и/или за други разходи. При необходимост надзорният съвет на Националния осигурителен институт по предложение на управителя на Националния осигурителен институт може да одобрява съответните вътрешнокомпенсирани промени по бюджета на Националния осигурителен институт.

(4) Алинея 1 не се прилага по отношение на увеличение на разходите за персонал за сметка на:

1. получени средства от помощи и дарения;

2. вътрешно реструктуриране на разходите за социално-битово и културно обслужване на персонала;

3. получени трансфери от други бюджети, които не са част от държавния бюджет;

4. получени трансфери от бюджети по държавния бюджет в годишен размер на увеличението до 2 млн. лв.;

5. получени трансфери за разходи за изпълнение на Националния план за действие по заетостта;

6. проекти, финансирани със средства, инструменти и механизми от Европейския съюз;

7. вътрешно реструктуриране на разходите за случаите, когато Националният осигурителен институт изпълнява международни договори и програми през текущата година;

8. разходи от резерва за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия по чл. 1, ал. 2, раздел II, т. 5.1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. при участие в спасителни и/или неотложни аварийно-възстановителни дейности;

9. получени трансфери от централния бюджет по чл. 1, ал. 5 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г.

(5) Промените по ал. 4, т. 1 – 7 се одобряват от надзорния съвет на Националния осигурителен институт по предложение на управителя на Националния осигурителен институт, а по т. 8 и 9 – по реда на чл. 109 от Закона за публичните финанси.

§ 4. (1) За 2024 г. не се прилага ограничението по § 6, ал. 1 и 2 от преходните и заключителните разпоредби на Кодекса за социално осигуряване.

(2) За 2024 г. максималният размер на получаваните една или повече пенсии без добавките към тях се определя в размер на 3400 лв.

(3) За 2024 г. добавката по чл. 84 от Кодекса за социално осигуряване се изчислява от ограничения размер по ал. 2.

§ 5. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение 5 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение 7 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 45 от 2011 г.; изм., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г., бр. 12, 14, 22, 54, 61, 79, 95, 98 и 102 от 2015 г., бр. 62, 95, 98 и 105 от 2016 г., бр. 62, 92, 99 и 103 от 2017 г., бр. 7 и 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 17, 30, 46, 53, 64, 77, 88, 98, 102 и 105 от 2018 г., бр. 12, 35, 83, 94 и 99 от 2019 г., бр. 26, 28, 51, 64, 69, 103 и 109 от 2020 г., бр. 12, 19, 21 и 77 от 2021 г., бр. 16, 18, 25, 51, 58 и 62 от 2022 г. и бр. 8, 53, 66, 84 и 85 от 2023 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 40, ал. 5 думата "три" се заменя с "два".

2. В чл. 84, ал. 1 се създава нова т. 3:

"3. от 1 юли 2024 г. – 30 на сто;"

3. В чл. 108, ал. 1, т. 4 след думата "банковите" се добавя "и платежните".

4. В чл. 110:

а) в ал. 5, т. 1 след думата "банките" се добавя "и в останалите доставчици на платежни услуги";

б) алинея 6 се изменя така:

"(6) Запор по сметките на длъжниците на държавното обществено осигуряване се извършва чрез изпращане на запорно съобщение от ръководителя на териториалното поделение на Националния осигурителен институт до банките и до останалите доставчици на платежни услуги, които превеждат незабавно дължимите суми по сметка на държавното обществено осигуряване. Запорът, наложен по сметката на длъжника, се счита за наложен от часа на съответната дата, когато е получено запорното съобщение в банката, съответно – в доставчика на платежни услуги, който не е банка, и има действие по отношение на всичките им клонове. В случай че по сметката на длъжника няма достатъчно средства, банката, съответно доставчикът на платежни услуги, който не е банка, уведомява в 7-дневен срок териториалното поделение на Националния осигурителен институт за причините, поради които не е изпълнен запорът."

5. В чл. 115, ал. 2 се създава изречение четвърто: "Подлежащите на възстановяване суми се изплащат по посочена от лицето лична платежна сметка."

6. В чл. 117:

а) в ал. 1:

аа) в т. 2, буква "д" думите "и за прихващане по чл. 114, ал. 5" се заменят със "за прихващане по чл. 114, ал. 5 и за възстановяване по чл. 115, ал. 2";

бб) създава се т. 6:

"6. откази за издаване на индивидуални административни актове по смисъла на чл. 21 от Административнопроцесуалния кодекс, с изключение на актовете по т. 1 – 5.";

б) в ал. 2, т. 2 след думите "отказите по т. 4" се добавя "и 6".

7. В чл. 118, ал. 1 накрая се добавя "или по оспорване на откази по чл. 117, ал. 1, т. 6".

§ 6. (В сила от 1.04.2024 г. – ДВ, бр. 106 от 2023 г.) В Закона за професионалното образование и обучение (обн., ДВ, бр. 68 от 1999 г.; изм., бр. 1 и 108 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 103 и 120 от 2002 г., бр. 29 от 2003 г., бр. 28, 77 и 94 от 2005 г., бр. 30, 62 и 63 от 2006 г., бр. 13 и 26 от 2008 г., бр. 36 и 74 от 2009 г., бр. 50 и 97 от 2010 г., бр. 66, 68 и 70 от 2013 г., бр. 61, 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 и 79 от 2015 г., бр. 59 от 2016 г., бр. 58 и 103 от 2017 г., бр. 7, 92 и 108 от 2018 г., бр. 100 от 2019 г., бр. 17 и 21 от 2020 г., бр. 41 и 102 от 2022 г. и бр. 84 и 102 от 2023 г.) се създава чл. 17а⁶:

"Социално и здравно осигуряване

Чл. 17а⁶. (1) Учениците, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение), са задължително осигурени за социално и здравно осигуряване.

(2) Дължимите социални и здравноосигурителни вноски за лицата по ал. 1 са изцяло за сметка на държавния бюджет."

§ 7. Изпълнението на § 6 от този закон през 2024 г. се осигурява в рамките на утвърдените приходи и трансфери по бюджета на държавното обществено осигуряване.

§ 8. Законът влиза в сила от 1 януари 2024 г., с изключение на § 6, който влиза в сила от 1 април 2024 г.

Законът е приет от 49-ото Народно събрание на 18 декември 2023 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Приложение 1

към чл. 9, т. 1

Минимален осигурителен доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии за 2024 г.

			и дал екос ъоб щит елни мре жи									
58	G	45, 46, 47 без 46.46, 47.73, 47.74	Търго вия на едр о и дре бно с авто моб или и мото цикл ети, техн ичес ко обл ужв ане и рем онт; Търг овия на едр о, без търг овия та с авто моб или и мото цикл ети; Търг овия на дре бно, без търг овия та с авто моб	1299	1070	945	933	933	933	933	933	933

			рален коопе ратив ен съюз									
83	Q	86 без 86.1	ХУМ АНН О ЗДРА ВЕО ПАЗВ АНЕ И СОЦ ИАЛ НА РАБО ТА /само за мед ицин ска сест ра, аку шер ка, рех абил итат ор, фел дше р и лаб ора нт/	933	933	933						
84	Q	86,1	Дейн ост на бол ници /са мо за нач ални к клин ика/ отде лени е /	1103								
85	Q	86,1	Дейн ост на	933	933	933						

			бол ници / са мо за мед ицин ска сест ра, аку шер ка, рех абил итат ор, фел дше р и лаб ора нт/									
86	S	94.91	Дейн ост на рели гиоз ни орга низа ции		933							

Забележки:

1. Минималният осигурителен доход за работниците и служителите, които съгласно условията на трудовия договор работят при непълно работно време или непълен месец, се определя пропорционално на законоустановеното работно време, съответно на пълния брой на работните дни през месеца.

2. Минималният осигурителен доход за работниците и служителите, които работят в специализирани предприятия, трудово-лечебните бази и кооперациите на хората с увреждания съгласно Закона за хората с увреждания, се определя в размер 50 на сто от минималния осигурителен доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професия.

3. Осигурителят определя основната икономическа дейност съобразно преобладаващия брой заети лица по трудови правоотношения. Определянето на групата професии се извършва по структурата на Националната класификация на професиите и длъжностите – Приложение 2 към Заповед РД01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика.

Когато осигурителят осъществява две или повече икономически дейности, основната му икономическа дейност се определя от дейността, в която са заети най-голям брой лица, работещи по трудово правоотношение. В този случай при определянето ѝ не се вземат предвид работниците и служителите, които са общофункционално свързани с всички дейности на осигурителя. При равен брой работещи по трудови правоотношения в отделните дейности основната икономическа дейност на осигурителя се определя по негов избор.

4. Минималният осигурителен доход не се прилага за общинските съветници, работниците и служителите в бюджетните предприятия по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството и за избраните управител, контролор, касиер и членовете на управителния и контролния съвет на етажната собственост по Закона за управление на етажната собственост, както и за учениците, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение).

Приложение 2

към чл. 14

Диференцирани осигурителни вноски за фонд "Трудова злополука и професионална болест" за 2024 г.

код КИД 2008	Наименование на икономическа дейност КИД 2008	Осигурителна вноска (%)
02	Горско стопанство	1,1
05	Добив на въглища	1,1
07	Добив на метални руди	1,1
08	Добив на неметални материали и суровини	1,1
09	Спомагателни дейности в добива	1,1
12	Производство на тютюневи изделия	1,1
13	Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло	1,1
16	Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене	1,1
17	Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон	1,1
20	Производство на химични продукти	1,1
23	Производство на изделия от други неметални минерални суровини	1,1
24	Производство на основни метали	1,1
25	Производство на метални изделия, без машини и оборудване	1,1
30	Производство на превозни средства, без автомобили	1,1
31	Производство на мебели	1,1
33	Ремонт и инсталиране на машини и оборудване	1,1
38	Събиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали	1,1
41	Строителство на сгради	1,1
42	Строителство на съоръжения	1,1
43	Специализирани строителни	1,1

	дейности	
49	Сухопътен транспорт	1,1
50	Воден транспорт	1,1
52	Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта	1,1
68	Операции с недвижими имоти	1,1
77	Даване под наем и оперативен лизинг	1,1
01	Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности	0,9
21	Производство на лекарствени вещества и продукти	0,9
22	Производство на изделия от каучук и пластмаси	0,9
28	Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение	0,9
35	Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	0,9
36	Събиране, пречистване и доставяне на води	0,9
37	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води	0,9
39	Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци	0,9
81	Дейности по обслужване на сгради и озеленяване	0,9
06	Добив на нефт и природен газ	0,7
10	Производство на хранителни продукти	0,7
11	Производство на напитки	0,7
19	Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	0,7
27	Производство на електрически съоръжения	0,7
32	Производство, некласифицирано другаде	0,7

46	Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети	0,7
51	Въздушен транспорт	0,7
53	Пощенски и куриерски дейности	0,7
61	Далекосъобщения	0,7
71	Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи	0,7
80	Дейности по охрана и разследване	0,7
84	Държавно управление	0,7
90	Артистична и творческа дейност	0,7
14	Производство на облекло	0,5
15	Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	0,5
18	Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители	0,5
26	Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти	0,5
45	Търговия на едро и дречно с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт	0,5
47	Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети	0,5
56	Ресторантьорство	0,5
60	Радио- и телевизионна дейност	0,5
70	Дейност на централни офиси; консултантски дейности в областта на управлението	0,5
72	Научноизследователска и развойна дейност	0,5
74	Други професионални дейности	0,5
78	Дейности по наемане и	0,5

	предоставяне на работна сила	
79	Туристическа агентска и операторска дейност; други дейности, свързани с пътувания и резервации	0,5
82	Административни офис дейности и друго спомагателно обслужване на стопанската дейност	0,5
85	Образование	0,5
86	Хуманно здравеопазване	0,5
87	Медико-социални грижи с настаняване	0,5
88	Социална работа без настаняване	0,5
91	Други дейности в областта на културата	0,5
92	Организиране на хазартни игри	0,5
93	Спортни и други дейности, свързани с развлечения и отдих	0,5
95	Ремонт на компютърна техника, на лични и домакински вещи	0,5
99	Дейности на екстериториални организации и служби	0,5
03	Рибно стопанство	0,4
29	Производство на автомобили, ремаркета и полуремаркета	0,4
55	Хотелиерство	0,4
58	Издателска дейност	0,4
59	Производство на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика	0,4
62	Дейности в областта на информационните технологии	0,4
63	Информационни услуги	0,4
64	Предоставяне на финансови услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване	0,4
65	Застраховане, презастраховане и	0,4

	допълнително пенсионно осигуряване	
66	Спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането	0,4
69	Юридически и счетоводни дейности	0,4
73	Рекламна дейност и проучване на пазари	0,4
75	Ветеринарномедицинска дейност	0,4
94	Дейности на организации с нестопанска цел	0,4
96	Други персонални услуги	0,4
97	Дейности на домакинства като работодатели на домашен персонал	0,4
98	Недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление	0,4

Приложение 3

към чл. 15, ал. 4

Бюджет на фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите"

	(в хил. лв.)
Показатели	Бюджет 2024 г.
I. ПРИХОДИ	2 500,0
Приходи от вноски	0,0
Приходи от лихви и инвестиции в ДЦК	2 500,0
Приходи от глоби, санкции и наказателни лихви	0,0
II. РАЗХОДИ	4 801,7
Обезщетения и помощи за домакинствата	4 500,0
Разходи за гарантирани вземания на работници и служители	4 500,0
Разходи за дейността	90,0
Разходи за дейността, извършени по чл. 13 от ЗГВРСНР	90,0
Разходи за заплати и възнаграждения на персонала	66,2
Други възнаграждения и плащания на персонала	85,5
Осигурителни вноски от работодатели	24,0
Издръжка	36,0
III. ТРАНСФЕРИ	0,0
IV. ДЕФИЦИТ/ИЗЛИШЪК	-2 301,7
V. ФИНАНСИРАНЕ	2 301,7
Покупка на ДЦК на първичния пазар (-)	-12 000,0

Получени погашения по ДЦК на първ. пазар (+)	8 024,2
Наличност по сметка от предходна година	54 905,7
Остатък по срочни депозити в БНБ в началото на годината (+)	0,0
Наличност по срочни депозити към края на годината (-)	0,0
Остатък към края на периода (-)	-48 628,2

Приложение 4

към чл. 16

Бюджет на Учителския пенсионен фонд

(в хил. лв.)	
ПОКАЗАТЕЛИ	БЮДЖЕТ 2024 г.
I. ПРИХОДИ – ВСИЧКО	118 918,7
Данъчно-осигурителни приходи	115 744,0
Осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване	115 744,0
Неданъчни приходи	3 174,7
Приходи и доходи от собственост	3 174,7
Приходи от лихви и отстъпки от ДЦК и общински ценни книжа	3 174,7
Глоби, санкции и наказателни лихви	0,0
Други приходи	0,0
II. РАЗХОДИ – ВСИЧКО	105 202,7
Текущи разходи	105 202,7
Издръжка	17,8
Други финансови услуги	17,8
Пенсии	105 184,9
Пенсии от УчПФ	23 426,7
Добавки от УчПФ	81 758,2
III. ТРАНСФЕРИ	0,0
IV. ДЕФИЦИТ (-)/ИЗЛИШЪК (+)	13 716,0
V. ФИНАНСИРАНЕ	-13 716,0
Суми по разчети за поети осигурителни вноски	0,0
Покупко-продажба на държавни (общински) ценни книжа от бюджетни организации – нето (+/-)	-15 780,1
Покупка на държавни ценни книжа	-30 000,0
Получени погашения по държавни ценни книжа	14 219,9
Депозити и средства по сметки – нето (+/-)	2 064,1
Наличност по сметка в началото на периода (+)	30 383,2
Наличност по депозити в началото на периода (+)	25 000,0
Остатък в БНБ към края на периода (-)	-23 319,1
Наличност по депозити в края на периода (-)	-30 000,0

Приложение 5

към чл. 17

Консолидиран бюджет на администрираните от Националния осигурителен институт социалноосигурителни фондове за 2024 г.

ПОКАЗАТЕЛИ	Сума (хил. лв.)
I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	24 464 910,7
1. Приходи	13 005 328,9
1.1. Осигурителни приходи	12 846 289,8
1.1.1. Осигурителни вноски	12 846 289,8
1.2. Неданъчни приходи	160 416,1
1.3. Внесени ДДС и други данъци върху продажбите	-1 377,0
2. Получени трансфери от централния/държавния бюджет	11 459 581,8
II. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	24 453 496,4
1. Разходи	24 446 096,4
1.1. Пенсии	21 712 182,6
1.2. Социални помощи и обезщетения	2 550 541,3
1.3. Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта	183 149,9
1.3.1. Разходи за персонал	122 925,8
1.3.2. Издръжка	55 172,2
1.3.3. Платени данъци, такси и административни санкции	600,0
1.3.4. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	172,8
1.3.5. Капиталови разходи	4 279,1
1.4. Отбрана и сигурност	222,6
2. Предоставени трансфери	7 400,0
ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	11 414,3
ФИНАНСИРАНЕ	-11 414,3
Покупко-продажба на държавни (общински) ценни книжа – нето (+/-)	-19 755,9
Депозити и средства по сметки – нето (+/-)	8 341,6
Наличности в началото на периода (+)	110 288,9
Наличности в края на периода (-)	-101 947,3